

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ
TURGAVIETĖSE IR KAIMO VIETОВIŲ PARDUOTUVĖSE TYRIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2011 m. gruodžio 27 d. Nr. 3D-941

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [72-3009](#); 2008, Nr. [81-3174](#); 2011, Nr. [119-5610](#)) 12 straipsniu, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 (Žin., 2004, Nr. [54-1867](#)), bei atsižvelgdamas į ministerijos posėdžio, įvykusio 2011 m. lapkričio 7 d., protokolą Nr. 8D-465(5.50):

1. T v i r t i n u Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų turgavietėse ir kaimo vietovių parduotuvėse tyrimo taisykles (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ TURGAVIETĖSE IR KAIMO VIETОВIŲ PARDUOTUVĖSE TYRIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų turgavietėse ir kaimo vietovių parduotuvėse tyrimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [72-3009](#); 2008, Nr. [81-3174](#); 2011, Nr. [119-5610](#)) 12 straipsniu, Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 (Žin., 2004, Nr. [54-1867](#)).

2. Šios Taisyklės taikomos:

2.1. juridiniams ir fiziniams asmenims, vykdantiems maisto produktų mažmeninių kainų tyrimus;

2.2. Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (toliau – ŽŪMPRIS) duomenų tvarkytojui.

3. ŽŪMPRIS duomenys naudojami apdorojant, apibendrinant bei analizuojant statistinę informaciją.

II. VARTOJAMOS SĄVOKOS

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

ŽŪMPRIS valdytoja – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM).

Duomenų tvarkytojas – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras (toliau – ŽŪIKVC).

Tyrėjai – ŽŪIKVC ir kitos pagal poreikį pasitelktos organizacijos.

III. DUOMENŲ RINKIMAS IR TVARKYMAS

5. Tyrėjų funkcijos:

5.1. kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį atlieka žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų registravimą turgavietėse pagal 1 priede nustatytą metodiką. Jei pirmas šeštadienis sutampa su švenčių dienomis, tyrimo vykdymas perkeliamas į kitą šeštadienį;

5.2. iki kiekvieno mėnesio 7 dienos atlieka žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų registravimą kaimo vietovių parduotuvėse pagal 2 priede nustatytą metodiką;

5.3. tyrimų duomenis teikia duomenų tvarkytojui naudojant Interaktyvią duomenų įvesties sistemą (toliau – IDIS), ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po kainų registravimo;

5.4. privalo užtikrinti tyrimo metu gautų duomenų konfidencialumą;

5.5. teikia pasiūlymus duomenų tvarkytojui bei ŽŪMPRIS valdytojai dėl tyrimų proceso gerinimo.

6. Duomenų tvarkytojas:

6.1. rengia, derina su ŽŪMPRIS valdytoja ir tvirtina duomenų rinkimo formas žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninėms kainoms registruoti turgavietėse ir kaimo vietovių parduotuvėse pagal 1, 2 prieduose nustatytas metodikas;

6.2. suteikia tyrėjams autorizuotas prieigas IDIS;

6.3. tyrėjų pateiktų duomenų pagrindu per 2 darbo dienas rengia suvestinių duomenų ataskaitas ir pateikia ŽŪMPRIS valdytojai bei pasitelktiems tyrėjams ir jas skelbia administruojamose interneto svetainėse;

6.4. periodiškai atlieka duomenų patikrą tyrimo vietose, vadovaudamasis Taisyklių IV skyriuje nustatyta metodika;

6.5. kasmet iki lapkričio 1 d. atlieka tyrimų reprezentatyvumo ir šiomis Taisyklėmis patvirtintos metodikos tyrimo vietų imčių įvertinimą ir, jeigu reikia, siūlo koreguoti tyrimo anketas arba teikti motyvuotus pasiūlymus ŽŪMPRIS valdytojui dėl šių Taisyklių keitimo;

6.6. organizuoja tyrėjų mokymus IDIS naudojimo ir mažmeninės rinkos tyrimo metodiniais klausimais.

IV. TYRIMO DUOMENŲ KONTROLĖ

7. Tyrimo duomenų pagal 5.1 ir 5.2 punktus patikimumo kontrolę atlieka Duomenų tvarkytojas.

8. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų tyrimo duomenų patikimumui užtikrinti turi būti įdiegtos ir naudojamos šios kontrolės priemonės:

8.1. administracinė duomenų patikra;

8.2. duomenų patikra vietoje.

9. Administracinę duomenų patikrą atlieka Duomenų tvarkytojas, naudodamas tyrėjų pateiktus ir ŽŪMPRIS duomenų bazėje saugomus duomenis:

9.1. administracinės duomenų patikros procese duomenų patikimumas vertinamas pagal pasikliautiną intervalą arba reikšmingumo lygmenį;

9.2. nustačius duomenų patikimumo nuokrypį, viršijantį pasikliautiną intervalą arba reikšmingumo lygmenį, el. paštu informuojamas tyrėjas, kuriam pranešamas terminas pakartotiniam tyrimui atlikti ir duomenims patvirtinti arba koreguotai ataskaitai pateikti.

10. Duomenų patikra vietoje atliekama vadovaujantis šiais kriterijais:

10.1. tyrėjų pateiktų ir saugomų ŽŪMPRIS duomenų bazėje duomenų analizės rezultatais;

10.2. įvykdytų patikrų rezultatais;

10.3. atsitiktinės atrankos būdu.

11. Neatitiktys, koregavimo ir prevenciniai veiksmai registruojami Neatitikčių registravimo žurnale (3 priedas). Elektroninį neatitikčių, koregavimo ir prevencinių veiksmų registravimo žurnalą sukuria, įdiegia ir administruoja Duomenų tvarkytojas, ŽŪMPRIS IDIS aplinkoje.

V. DUOMENŲ APSKAITA IR SAUGOJIMAS

12. Duomenų tvarkytojas privalo užtikrinti duomenų konfidencialumą, tvarkyti jų apskaitą ir duomenis saugoti neribotą laiką.

13. Tyrėjai privalo tvarkyti tyrimo ataskaitų apskaitą ir jas saugoti trejus metus.

ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ TURGAVIETĖSE RINKIMO METODIKA

1. Išanalizuoti duomenų tvarkytojo patvirtintoje anketoje nustatytus reikalavimus žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų turgavietėse tyrimui.
 2. Tyrimo periodiškumas – mėnuo.
 3. Kainos registruojamos einamojo mėnesio pirmąjį šeštadienį Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Varėnos, Jonavos, Kėdainių, Prienų, Raseinių, Šilutės, Šakių, Biržų, Kupiškio, Pasvalio, Rokiškio, Akmenės, Kelmės, Radviliškio, Šilalės, Tauragės, Mažeikių, Plungės, Molėtų, Utenos, Šalčininkų ir Trakų turgavietėse. Jei pirmas šeštadienis sutampa su švenčių dienomis, tyrimo vykdymas perkeliamas į kitą šeštadienį.
 4. IDIS turi būti pateikiama informacija apie atitinkamų duomenų registravimo vietą.
 5. Kainų registravimui tyrėjas turi naudoti pagal duomenų tvarkytojo patvirtintas formas parengtas kainų registravimo anketas, pritaikytas užregistruoti visus nustatytus duomenis, pakankamus patikimiems vidutiniams aritmetiniams rodikliams apskaičiuoti.
 6. Registruoti atrinktų produktų kainas pagal duomenų tvarkytojo patvirtintoje formoje nustatytus produktų aprašus.
 7. Turgavietėje registruojama pirminė, pardavėjo prašoma kaina (be nuolaidų).
 8. To paties produkto vidutinei kainai nustatyti reikalinga registruoti ne mažiau kaip tris tos pačios turgavietės vietose (jeigu yra galimybė) parduodamo atitinkamo produkto kainas.
 9. Jeigu tyrimų ataskaitoje nurodytų produktų yra ne visose turgavietėse, skaičiuojant vidutinę kainą Lietuvoje, naudojami mažesnio turgaviečių skaičiaus pirminiai duomenys, pastabose nurodant tyrimo aprėptį.
 10. Skaičiuojant vidutinę kainą Lietuvoje, taikyti vidutinės aritmetinės kainos skaičiavimo metodą.
-

Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių
kainų turgavietėse ir kaimo vietovių
parduotuvėse tyrimo taisyklių
2 priedas

ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ KAIMO VIETŲ PARDUOTUVĖSE RINKIMO METODIKA

1. Išanalizuoti duomenų tvarkytojo patvirtintoje anketoje nustatytus reikalavimus žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų kaimo vietovių parduvėse tyrimui.
 2. Tyrimo periodiškumas – mėnuo.
 3. Kainos registruojamos iki kiekvieno mėnesio 7 dienos Alytaus, Varėnos, Jonavos, Kėdainių, Prienų, Raseinių, Klaipėdos, Šilutės, Šakių, Biržų, Kupiškio, Pasvalio, Rokiškio, Akmenės, Kelmės, Radviliškio, Šiaulių, Šilalės, Tauragės, Mažeikių, Plungės, Anykščių, Molėtų, Utenos, Šalčininkų, Trakų, Ukmergės, Vilniaus rajonuose esančių kaimo vietovių parduvėse.
 4. IDIS turi būti pateikiama informacija apie atitinkamų duomenų registravimo vietą.
 5. Kainų registravimui tyrėjas turi naudoti pagal duomenų tvarkytojo patvirtintas formas parengtas kainų registravimo anketas, pritaikytas užregistruoti visus nustatytus duomenis, pakankamus patikimiems vidutiniams aritmetiniams rodikliams apskaičiuoti.
 6. Registruoti atrinktų produktų kainas pagal duomenų tvarkytojo patvirtintoje formoje nustatytus produktų aprašus.
 7. Kainų kaimo vietovių parduvėse registravimui nenaudojamos akcijnės kainų vertės.
 8. Kainų registravimas turi būti atliekamas ne mažiau kaip dvejose tos pačios kaimo vietovės parduvėse.
 9. Jeigu tyrimų ataskaitoje nurodytų produktų yra ne visose parduvėse, skaičiuojant vidutinę kainą Lietuvoje, naudojami mažesnio parduvė skaičiaus pirminiai duomenys, pastabose nurodant tyrimo aprėptį.
 10. Skaičiuojant vidutinę kainą Lietuvoje, taikyti vidutinės aritmetinės kainos skaičiavimo metodą.
-

Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių
kainų turgavietėse ir kaimo vietovių
parduotuvėse tyrimo taisyklių
3 priedas

(Neatitikčių registravimo žurnalo forma)

NEATITIKČIŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Eil. Nr.	Neatiktis				Koregavimo veiksmas				Prevencinis veiksmas			
	Pavadinimas ir trumpas apibūdinimas	Nustatyta			Pavadinimas ir trumpas apibūdinimas	Įvykdyta			Pavadinimas ir trumpas apibūdinimas	Įvykdyta		
		Data	Darbuotojo v., pavardė	Pastaba		Data	Darbuotojo v., pavardė	Pastaba		Data	Darbuotojo v., pavardė	Pastaba
